

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Kleuterschool - De Beverburcht te MAASEIK

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	15347
Instelling	Vrije Kleuterschool - De Beverburcht
Directeur	Carine WELTERS
Adres	Eerste Straat 23 - 3680 MAASEIK
Telefoon	089-56.71.66
Fax	089-56.71.66
E-mail	info@debeverburcht.be
Website	www.debeverburcht.be
Bestuur van de instelling	vzw Kath. Basisond. Kruisheren-Ursulinen
Adres	Eerste Straat 19 - 3680 MAASEIK
Scholengemeenschap	Eycker Katholieke Basisscholen
Adres	Capucienenstraat 23 - 3680 MAASEIK
CLB	Vrij CLB Maasland
Adres	Deken Bernardstraat 4 - 3630 MAASMECHELEN
Dagen van het doorlichtingsbezoek	27-04-2015, 28-04-2015, 29-04-2015
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	29-04-2015
Datum bespreking verslag met de instelling	26-05-2015
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Ann SCHELFHOUT
Teamleden	Michel MARYNISSEN

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie.....	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie en wiskundige initiatie	8
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	10
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	11
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	11
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	12
4.1 Deskundigheidsbevordering.....	12
4.2 Evaluatiepraktijk.....	13
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	15
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	17
6.1 Wat doet de school goed?.....	17
6.2 Wat kan de school verbeteren?	17
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	18
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	18

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van De Beverburcht, Vrije Kleuterschool Maaseik. Deze school telt drie vestigingsplaatsen met elk een verschillende sociale mix in de kleuterpopulatie. De vestigingsplaats op de Eerste Straat grenst aan de lagere school in het centrum van Maaseik en is gehuisvest in een aantrekkelijk nieuw schoolgebouw. Omwille van de sterke stijging van het kleuteraantal en de beperkt aantal lokalen, voerde het schoolbestuur er een inschrijvingsstop in. Fase twee van de bouwwerken start binnen afzienbare tijd. De vestigingsplaats Oude Ophoverbaan is kleinschalig en het schoolgebouw is verouderd. Deze vestigingsplaats wordt opgeheven en zal verhuizen naar de Eerste Straat zodra fase twee van de nieuwbouw in gebruik kan genomen worden. Het nieuwe schoolgebouw van de vestigingsplaats Kapelstraat ligt in een groene, bosrijke omgeving. Het team benut die ten volle door een stevige klemtoon te leggen op milieu en natuur. Terwijl er in elke vestigingsplaats cultuurverschillen zijn, slaagt het beleid in een sterke vestigingsplaatsoverstijgende gezamenlijke doelgerichtheid.

Op basis van het vooronderzoek van 20 april 2015 bepaalde de onderwijsinspectie de focus voor deze doorlichting. Ze onderzocht de inspanningen van het schoolteam om voor wiskundige initiatie en wereldoriëntatie (WO) de ontwikkelingsdoelen na te streven. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de deskundigheidsbevordering en de evaluatiepraktijk en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte ging ze ook een selectie van de regelgeving na en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving. Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat de resultaten van de onderzochte leergebieden aan de verwachtingen van de overheid voldoen. Het schoolteam streeft bij de kleuters voor wiskundige initiatie en wereldoriëntatie in voldoende mate de ontwikkelingsdoelen na. Vanuit hun ontwikkelingsgerichte onderwijsvisie bieden alle kleuteronderwijzers de leerinhouden geïntegreerd aan in thema's. Wat daarbij opvalt, zijn hun sterke pedagogisch-didactische vaardigheden. Ze hechten veel belang aan een positief en veilig klasklimaat. Hiernaast dagen de rijke verscheidenheid in de activiteiten en de veelzijdigheid van het materiaal kleuters uit tot handelen, onderzoeken en probleemoplossend denken. Bovendien hanteert het team verschillende methodieken om bij kleuters interactie te stimuleren. Hiertegenover staat dat duidelijke afspraken ontbreken over plannings- en takenborden, getalbeelden, rekenbegrippen, kalenders, pictogrammen en de functionele plaats die kaders krijgen in de kasaankleding. Het leerplan wordt sinds de vorige doorlichting meer en meer de feitelijke leidraad voor de kleuteronderwijzers. Die ervaren sindsdien dat ze doel-bewuster werken. Daarom verdiepte het team zich dit jaar in het leerplan voor wiskundige initiatie. Een ontwikkelingsfiche brengt de belangrijkste doelen leeftijdsgebonden in kaart. Dit zorgt ervoor dat alle domeinen evenwichtig aan bod komen. Het WO-onderwijs blijkt sterk 'zintuigengerelateerd' onderwijs. Terwijl uit de documenten en de klaswerking blijkt dat de domeinen van wereldoriëntatie evenwichtig aan bod komen, kan het team meer afspraken maken over de concrete en inhoudelijke toepassing van het leerplan. Vooral door observatie volgen de leerkrachten de ontwikkeling van kleuters op. Dit kan voor wereldoriëntatie nog aan kwaliteit winnen door die observaties af te stemmen op de belangrijkste doelen en door graduele afspraken te maken. Het team kan hiervoor de voorbeeldige uitwerking van het leerplan wiskunde volgen. Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de processen in de focus maakt duidelijk dat het streven naar kwaliteit een constante is in deze school. Het team weet goed wat het wil en kan en verduidelijkt dit in haar schoolvisie voor de leerkrachten, de ouders en de kleuters. Vanuit afgewogen keuzes gaat het schoolteam met goed gevolg, doordacht tewerk. De wijze waarop de school de evaluatiepraktijk en de deskundigheidsbevordering aanpakt, toont dat aan. Elk kind aanspreken op wat het nodig heeft, is hét uitgangspunt voor de evaluatiepraktijk. Het schoolteam legt daarom een accent op brede observaties vanuit het welbevinden en de betrokkenheid van de kinderen. Dat de school slaagt in haar opzet is op de eerste plaats te verklaren door de voortdurende professionalisering van het team. Die blijft niet beperkt tot vorming. Het zorgteam voorziet ook in begeleiding, in ondersteuning met materiaal en mankracht, en in opvolging. Er is nog een tweede verklaring: de grote bereidheid van het team om veranderingen door te voeren en om zelf vernieuwend te zijn. Daar zijn de rekenboxen en de ontwikkelingsfiches een voorbeeld van. Deze beide benaderingen zorgen ervoor dat vernieuwingen uitmonden in duurzame verbeteringen.

Het onderzoek van het algemeen beleid toont aan dat de directeur en haar leerkrachten zich hard en met een hart inzetten voor de school en de kinderen. Het verantwoordelijkheidsbesef en het reflectieve vermogen van het team, de doordachte aansturing en de inspraak die de leerkrachten hebben, zijn daar de fundamenten voor. Samen school maken is hier dagdagelijkse realiteit.

Het onderzoek van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving wijst uit dat de school moet investeren in aspecten van hygiëne en infrastructuur. Dit geldt ook voor de organisatie van het preventiebeleid. Dat leidt tot een beperkt gunstig advies, waarbij het schoolbestuur dringend werk moet maken van de vastgestelde tekorten.

De onderwijsinspectie formuleert een gunstig advies omwille van het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden, en die verwijzen naar de onderzochte regelgeving. Ze is ervan overtuigd dat dit team vanuit zijn ontwikkelingsdynamiek het inspectieverslag zal aangrijpen als een instrument om blijvend te investeren in de eigen onderwijskwaliteit.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

- wiskundige initiatie
- wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

- Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Evaluatie

- Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen van wiskundige initiatie op een evenwichtige wijze na. Dat blijkt uit het aanbod dat de verschillende domeinen evenwichtig bestrijkt. Voorts ondersteunen de planningsdocumenten en de observaties de volledigheid van het aanbod. De kleuteronderwijzers hebben gelijkgericht en consequent aandacht voor een krachtige leeromgeving.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wereldoriëntatie op een geïntegreerde wijze na. Uit de planningsdocumenten, de uitvoering ervan en de foto's blijkt voldoende aandacht voor de verschillende domeinen van wereldoriëntatie. Het prikkelen van de exploratiedrang van de kleuters ondersteunt het actief leren.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie en wiskundige initiatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De kleuteronderwijzers hanteerden in het verleden vooral een koepeleigen instrument om hun aanbod vanuit ontwikkelingsdomeinen en -aspecten te onderbouwen en te bewaken. Leerplanstudie brengt ze er sinds de vorige doorlichting toe om hun programma meer en meer vanuit leerplandoelen te onderbouwen en te richten. De kleuteronderwijzers leggen hierbij voor zichzelf de lat hoog en reflecteren naar eigen zeggen kritisch over een doelgericht aanbod. 'Hoe kunnen we bij de leerplandoelen de juiste activiteit laten aansluiten? Hoe organiseren we dit in functionele contexten?' zijn richtinggevende vragen bij de selectie van het dagelijkse aanbod. Omzeggens alle kleuteronderwijzers hanteren hiervoor vooral en naast de papieren versie een digitale leerplantool. Voorts ondersteunen onder meer de hoeken- en ontmoetingsfiches, de rekenboxen, de themabundel bij de oudste kleuters, de doelenfiche experimenteren en allerlei bronnenmateriaal de intentionele aanpak.

De kleuteronderwijzers illustreren dat ze door het leerplangebruik doelgericht werken en dan vooral voor wiskundige initiatie. Onder meer de ontwikkelingsfiche 'wiskundig en logisch denken' staat daarvoor garant. Het is een vertaling van het leerplan op maat van De Beverburcht. Dit instrument bakent voor elk domein de kerndoelen af per leeftijdsgroep. De teamleden verklaren dat het een functioneel instrument is om het aanbod te bewaken, temeer omdat het de leidraad is voor de observaties. De rekenbegrippen vormen in dit overzicht nog geen fundamentele basis voor wiskundige initiatie.

Er is ook voldoende aandacht voor de verschillende leerdomeinen van wereldoriëntatie en het evenwicht daarin. Uit de foto's en de klaswerking blijkt de toepassing van de leerplanvisie. WO--onderwijs is zintuigengerelateerd doe-onderwijs. De overzichten die meerdere kleuteronderwijzers maakten als

voorbereiding op de doorlichting tonen een domeingerichte aanpak. Ze laten ook zien dat het team belang hecht aan een voldoende breed WO-aanbod. Het schoolteam vindt de zorg voor natuur en milieu belangrijk. Dit blijkt onder meer uit de vestigingsplaats specifieke maandplanningen van Milieu Op School (MOS) die de rode draad doorheen het schooljaar weergeven en vestigingsplaatsafhankelijk een centrale plaats krijgen. Effecten blijken onder meer uit de behaalde MOS-tekenen of -vlaggen als bekroning van het werk. De leerplanverkenning van het domein techniek is dit schooljaar een prioriteit.

Om planmatig te werken gelden afspraken om leerinhouden geïntegreerd aan te reiken en te verpakken in thema's. Behalve thema's die inspelen op interesses of noden van de kleutergroep, lopen er thema's die kalendergebonden zijn of die het team op schoolniveau uitwerkt.

Er schuilt vastgelegde gradatie in de benadering van de hoeken en terugkerende momenten, in het gebruik van rekenboxen of -kasten, puzzels, gezelschaps- en andere spelen. Getalbeelden, takenborden, planningsschema's en kalenders vertonen niet altijd de nodige continuïteit en graduele opbouw.

Voor een vlotte overgang organiseert het schoolteam met de lagere school drempelverlagende activiteiten en een grondige overgangsbespreking. Voor een graduele inhoudelijke aansluiting van het wiskundige en WO-aanbod ontbreken doelgerichte afspraken. Dit geldt bijvoorbeeld voor het samen uitwerken van een omgevingsboek, want dat ontbreekt in De Beverburcht.

Zorgen voor een krachtige leeromgeving is de rode draad in de klaswerking. Uit de observaties blijkt dat 'een positief en veilig klasklimaat, betekenisvolle taken en interactiestimulerende ondersteuning' bij de groepsleerkrachten de uitgangspunten zijn. Ze hanteren een ontwikkelingsgerichte onderwijsaanpak opdat kleuters al spelend tijd leren ervaren, ordenen en situeren in het verleden en het heden. Er is ook oog voor kleuterbetrokken actualiteit. Om hun 'wereld' te verruimen zijn er waarnemingsmomenten in de klas, en buiten. In elke klas kunnen kleuters naar hartenlust onderzoeken, experimenteren en probleemoplossende vaardigheden oefenen. Dit kan met ontdek- of beleefdozen, met proefboekjes, in de vaste experimenteerhoek en in de zand- of watertafel. De kleuteronderwijzers laten de werkelijkheid beleven en begrijpen vanuit de verschillende domeinen. Dit geldt ook voor het ontdekken en onderzoeken van dingen naar maat, vorm, gewicht en hoeveelheid en het stimuleren van de ontluikende gecijferdheid.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

Op schoolniveau en in de groepslokalen is een rijke verscheidenheid van leergebiedgebonden recent en thematisch gerelateerd ontwikkelingsmateriaal aanwezig dat de kleuteronderwijzers oordeelkundig aanwenden. De nieuwe visie op het materieel beheer is dat de school centraal materiaal aankoopt en werkt met een functioneel uitleen- en uitwisselingssysteem. Het schoolteam kocht pas materialen voor techniek aan, wat de intentionele aanpak van dit domein ondersteunt.

De meeste groepslokalen ogen fris en hebben structuur. Dit mondt uit in een uitnodigende, ook uitdagende leeromgeving, afgestemd op de kleutergroep. In elke klas zijn er hoeken waarvan het aanbod ook inspeelt op leerdomeinspecifieke invalshoeken voor wiskundige initiatie en wereldoriëntatie. De oudste kleuters krijgen in de digitale werkplek extra doelgerichte opzoek- en oefenmogelijkheden.

Voor elk thema verrijken de kleuteronderwijzers de hoeken op een doordachte wijze, wat de betrokkenheid van de kleuters verhoogt en ze stimuleert tot leren via handelen.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Alle kleuteronderwijzers volgen via observaties de ontwikkeling van de kleuters op. Van de kleuteronderwijzers wordt verwacht dat de observaties gebeuren in betekenisvolle situaties. In functie van het kindvolgsysteem screenen de kleuteronderwijzers het welbevinden, de betrokkenheid en een achttal competentievelden van de kleuters. Een leeftijdsgebonden observatielijst geeft aanvullende informatie en ondersteunt de overgangsbespreking en het oudercontact. Voor wiskunde observeert het team voor elk domein relevante leerplandoelen. Voor wereldoriëntatie is dit in mindere mate het geval; daarvoor evalueren de kleuteronderwijzers de competenties van de fysische wereld. Het zorgteam benadrukt dat de focus van de evaluatiepraktijk moet liggen op de zoektocht naar verklaringen van ontwikkelingsachterstand. Dit is voor hen dé manier om elk kind aan te spreken op wat het nodig heeft.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Procedures, instrumenten en overleg vormen de basis van een effectieve zorgwerking. De kleuteronderwijzers investeren in een brede beeldvorming. Hun observaties zijn daarvoor het uitgangspunt. Voor de verdere afstemming van het aanbod of de aanpak koppelen ze hun bevindingen terug tijdens het gelijkeonderwijskansen(GOK)-overleg. Kenmerkend is de kritische reflectie over het eigen pedagogisch-didactische handelen van de groepsleerkracht die aanleiding geeft tot veranderingen op groepsniveau.

Binnen het zorgplan fungeert de groepsleerkracht als eerstverantwoordelijke. Dit blijkt ook uit de zorgwerking die vanuit methodieken en ontwikkelingsmateriaal sterk inzet op de preventieve basiszorg. Illustratief daarvoor is de werking van de speel-o-theek. De kleuteronderwijzers kiezen er gericht een educatief spel om meer in te kunnen spelen op de specifieke behoeften van de kleuters. Voor kleuters met verhoogde zorg stelt het team samen met het CLB en de ouders een individueel handelingsplan op voor een meer gerichte en intensieve differentiatie-aanpak.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De preventieadviseur wordt te weinig betrokken bij de voorbereiding en de uitvoering van infrastructuurwerken wat weegt op de effectiviteit van het beleid inzake bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

Wat betreft de bewoonbaarheid en veiligheid van de leeromgeving zijn er een aantal tekorten. Zo weegt de slechte akoestiek in de binnenspeelplaats van de vestigingsplaats Eerste Straat op de minimale comfortvoorwaarden, vooral tijdens regendagen, en op de effectiviteit van de lessen bewegingsopvoeding. In de vestigingsplaats Kapelweg is de veiligheidsverlichting al enige tijd stuk. Deze zal binnenkort vervangen worden. De vestigingsplaats Oude Ophoverbaan geeft de lessen voor bewegingsopvoeding in een lokaal dat zich volledig op kelderniveau bevindt. Deze vestigingsplaats sluit in 2017.

Inzake gezondheid en hygiëne zijn er ook een aantal tekorten. Zo zijn de sanitaire installaties voor personeel en kleuters niet conform de regelgeving en wordt het register met interventies in het kader van eerste hulp niet volledig genoeg bijgehouden.

Het onderzoek naar de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving leidt naar een beperkt gunstig advies. Het schoolbestuur moet dringend werk maken van de vastgestelde tekorten.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

Doelgerichtheid Deskundigheidsbevordering verloopt in deze school sterk doelgericht. Ze vertrekt van een expliciete en gedragen schoolspecifieke visie. Die ziet expertise-ontwikkeling als een traject om van een vernieuwing een gewoonte te maken. De jaarlijkse eindevaluatie over het SES-beleid beschrijft het nascholingsbeleid. Hieruit en zeker ook uit de gesprekken blijkt dat de prioritering binnen deskundigheidsbevordering doordacht verloopt. Ze spruit vooral voort uit de sterktezwakteanalyse die het team consciëntieus maakt en die uitmondt in omschreven aandachtspunten op teamniveau. Ze zijn de eerste toetssteen voor het nascholingsaanbod. Tijdens het begeleidingsgesprek is de professionalisering van het betrokken personeelslid een aandachtspunt. De oudertevredenheidsbevraging geeft hiertoe bijkomend richting.

Ondersteuning Het zorgteam creëert het kader en de structuren voor de professionalisering van het team en van de teamleden. Dat gaat van de nascholingsbehoeften opvragen en in kaart brengen tot individuele vorming richten en mogelijk maken. Vervolgens zet het zorgteam mankracht en materiaal in en bewaakt het de disseminatie en implementatie. Voor het verzorgen van teamnascholing selecteert het team met veel zorg de meest gepaste expertise van onder meer nascholingsinstellingen, de scholengemeenschap en van de begeleidingsdienst.

Interprofessioneel leren gebeurt vooral via de verschillende vormen van collegiaal en het informeel overleg. Zowel de directeur als de zorgcoördinator zien coachen en begeleiden van de kleuteronderwijzers als hun kerntaak. De GOK-leerkracht speelt daar ook een belangrijke rol in. Hun expertise is wezenlijk. Vooral de personeels- en werkgroepvergaderingen zijn een forum voor ervaringsuitwisseling en zodoende een instrument om de onderwijsinhoudelijke, de didactische en de pedagogische deskundigheid van teamleden te optimaliseren. Hiernaast doet de directeur extra inspanning om de kleuteronderwijzers te stimuleren om vakliteratuur door te nemen. Ze hanteert dit als middel om de leerkrachten te sensibiliseren, te informeren of te documenteren in functie van onderwijsontwikkelingen of -vernieuwingen.

Doeltreffendheid Om de gezamenlijke doelgerichtheid en dus de doeltreffendheid te garanderen legt het beleidsteam een stevige klemtoon op teamgerichte nascholing en komen individueel gevolgde nascholingen minder voor. Deze laatsten bereiden vooral het zorgteam voor op de aansturing, ondersteuning en opvolging van een geplande vernieuwing op schoolniveau. Zo volgde dit team de nascholingscursus 'breder en juist zicht hebben op kleuters door het digitaal kindvolgsysteem' om het daarna toe te passen in de schoolspecifieke context. Fundamenteel voor het effectieve vernieuwingsbeleid is het gefaseerde traject. Dat vertrekt van vorming en sensibilisering. Vervolgens voorziet de vernieuwingsaanpak in afspraken, ondersteuning in mankracht en materiaal, begeleiding, opvolging en collegiaal overleg. De implementatie van nieuwe werkvormen of een leerplan en objectieve observaties zijn daar voorbeelden van.

Naast deze structurele factor is de teamcultuur sterk ondersteunend voor dit proces. De grote professionele openheid, vernieuwingsbereidheid en het

verantwoordelijkheidsbesef van elk teamlid schragen de deskundigheidsbevordering. Ook een sterk gelijkgericht denken over goed kleuteronderwijs, het leraarschap en de eigen school typeren het team. De doelgerichte inspanningen voor beginnende kleuteronderwijzers en de inzet van de school om studenten-in-stage ontwikkelingsgericht te begeleiden, is een schoolkenmerk.

Ontwikkeling Het team geeft blijk van responsief vermogen en ontwikkelingsdynamiek. Het zorgteam volgt samen met de kleuteronderwijzers nauwgezet de doeltreffendheid en duurzaamheid van de deskundigheidsbevordering op. Met het oog op interne kwaliteitszorg reflecteren ze frequent en kritisch over de vorderingen van vernieuwingen. Reflecties en evaluaties leiden tot bijstellingen of borging. Op de klasvloer blijken aangezette vernieuwingen uit te monden in ingeburgerde onderwijsverbeteringen. Zo is dat met de experimenteertafels functioneel invoeren, de implementatie van het domein techniek en meespelen en terugblikken met kleuters. Verscheidene initiatieven zoals de rekenboxen en de ontwikkelingsfiches illustreren het innovatieve vermogen van teamleden.

Dat het team van vestigingsplaats Kapelweg haar MOS-expertise deelt met de scholen uit de buurt is nog een voorbeeld van hun ontwikkelingsgerichtheid. Deze expertise ontsluiten voor de andere vestigingsplaatsen gebeurt nog niet ten volle. Terwijl het al eens voorkomt, ontbreekt een structurele vorm van collegiaal hospiteren als opstap naar professionalisering.

De Beverbucht start een proefproject dat past in het kader van het M-decreet. Dit is een samenwerkingsovereenkomst met het buitengewoon onderwijs om de kennis te delen vanuit concrete zorgvragen. Die kennisdeling is er ook met de begeleider van geïntegreerd onderwijs, maar weinig of niet met de naburige lagere school. Uitwisseling van elkaars professionele ervaring, didactische en inhoudelijke kennis en vaardigheid ontbreekt.

4.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid De sterke doelgerichtheid van de evaluatiepraktijk blijkt uit een doordachte en aanvaarde visie die beschreven staat in het zorgplan. Het schoolteam maakte jaren terug een omslag in de visie op evalueren die er een is van proces-/ontwikkelingsgericht en niet langer productgericht evalueren. Het ultieme doel is dat alle kleuteronderwijzers elk kind kunnen aanspreken op wat het nodig heeft. Dit betekent voor de kleuteronderwijzers de zone van de naaste ontwikkeling opsporen, zowel voor kleuters met ontwikkelingsvertraging als met -voorsprong. Het team stelt welbevinden en betrokkenheid van de kleuter daarin centraal. Het zorgteam beseft dat dit heel wat vergt van de pedagogisch-didactische vaardigheden van de kleuteronderwijzers en zet daar dan ook stevig op in.

Om zicht te krijgen op alle competentievelden benadrukt het zorgbeleid dat de kleuteronderwijzers de diverse leergebieden thematisch, geïntegreerd en getoetst aan de leerplannen aanbieden. Door observatie, interpretatie, planning en opvolging wil het schoolteam in overleg komen tot gerichte interventies. In de praktijk blijkt dat de observaties van wiskundige initiatie, lichamelijke opvoeding en ICT-vaardigheden intentioneel gericht zijn op de leerplandoelen.

Ondersteuning Het zorgplan verduidelijkt via een overzicht van procedures, overlegmomenten en met verwijzing naar instrumenten hoe de evaluatiepraktijk verloopt. Dit overzicht spoort volledig met de dagelijkse werking.

Voor kleuters die uitvallen of voorsprong hebben op een ontwikkelingsdomein hanteert het team genormeerde toetsen om een duidelijker beeld te krijgen. De school kiest er bewust voor om die toetsen niet op groepsniveau af te nemen. Ze verantwoordt deze keuze vanuit haar schoolvisie die de benadering van de totaalontwikkeling van een kleuter voorop stelt. Competenties observeren in betekenisvolle contexten staat hierbij centraal. De school zoekt, maar vindt tot nog toe geen genormeerde tests die daaraan tegemoetkomen. Van daaruit verklaart het zorgteam de klemtoon op gelijk- en ontwikkelingsgericht observeren en opvolgen. Dit was en blijft voor het team een topprioriteit. Het zocht naar manieren om de observaties gelijk en -doelgericht te laten verlopen. Het team stelt dat de school ook slaagt in dit opzet, wat in grote mate bijdraagt aan de betrouwbaarheid van de bevindingen.

De ouders zijn een belangrijke partner om het beeld van hun kleuter scherp te stellen. De kijkwijzer voor ouders (Mijn Portret) en de kennismaking bij de start van het schooljaar zijn hiertoe ondersteunend.

Doeltreffendheid Zoals andere flankerende aspecten van de onderwijskundige werking is de evaluatiepraktijk geregeld voorwerp van reflectie tijdens de frequente structurele overlegmomenten. Zo bleek uit de recente planlastbevraging nood aan duidelijkheid en opvolging over de registratie van de evaluatie in het digitale kindvolgsysteem en het klasdagboek. De instrumenten die hierdoor vervolgens opgemaakt werden en de getuigenissen van de kleuteronderwijzers tonen een doeltreffende aanpak.

De kleuteronderwijzers hanteren tal van interactie-stimulerende werkvormen om feedback aan kleuters te geven. Zo gebeurt dat via de aandacht voor terugblikken op een activiteit of een werkstuk of via meespelen met kleuters.

Ontwikkeling Het team is zich bewust van een aantal uitdagingen. Het wil, naast de bestaande observatiefiche, deze ook voor de overige leergebieden uitwerken. De procesgerichte observatie en evaluatie gebeuren dan voor die leergebieden nog meer vanuit relevante leerplandoelen, aldus het team.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De teamleden werken met veel inzet en enthousiasme voor de kinderen en voor de school. Het welbevinden van alle schoolparticipanten staat hierbij centraal. De directeur en de leerkrachten voelen zich gerespecteerd en gewaardeerd door elkaar. Ze typeren zichzelf als een open en hecht team. Een empathisch, gedragen en gedeeld leiderschap houdt rekening met de draagkracht van de kleuteronderwijzers. De directeur kent haar leerkrachten en wil haar beleidsaanpak doen evolueren naar een talentgericht leiderschap. Desondanks gelden er op school duidelijke en vrij hoge verwachtingen. Deze focussen vooral op het pedagogisch-didactisch handelen van de kleuteronderwijzers. Het leiderschap bestrijkt behalve de directeur, ook het zorg- en het kernteam. In overleg met alle teamleden richten en bepalen ze het beleid.
- Visieontwikkeling** De Beverburcht, voor elk kind een plekje, symboliseert waar de school voor staat. Visieontwikkeling is het fundament van de werking, en dus ook voor het opzetten van onderwijsverbeteringen. De directeur en de zorgcoördinator zijn zich daarvan uitermate bewust en investeren daarin. Dit vertaalt zich op de werkvloer in een grote gezamenlijke doelgerichtheid en een even grote bereidheid om werk te maken van onderwijsvernieuwingen. Deze ervaren de teamleden als onderwijsverbeteringen. Zo beschrijft 'Het Eigen Opvoedingsproject (EOP) Kleuterschool De Beverburcht' op een treffende wijze via zes hoekstenen waar de school voor staat en waar ze naartoe wil. Bovendien is deze visie vertaald in een boek voor kleuters en een stripverhaal voor de minder taalvaardige ouders, voor een meer doeltreffende communicatie. Het EOP is het resultaat van het engagement en inbreng van alle teamleden. Dit droeg volgens de leerkrachten wezenlijk bij aan de gezamenlijke doelgerichtheid over de vestigingsplaatsen heen. Uit tal van voorbeelden blijkt dat dit denkkader het baken vormt om de school- en klaswerking te richten en te toetsen.
- Besluitvorming** De teamleden krijgen veel inspraak bij de schoolwerking. Het kernteam is daarbij het forum bij uitstek om de gedragenheid van beslissingen te verzekeren. De participatieve beleidscultuur en het verantwoordelijkheidsbesef van de teamleden zorgen voor een goed lopende schoolwerking, waar 'samen school maken' realiteit is. Dat verscheidene teamleden in het verleden in de school leidinggevende en coördinerende functies uitoefenden, ondersteunt dit in grote mate. De werkgroepen zijn vooral praktisch-organisatorisch van aard en krijgen de bevoegdheid om schoolacties uit te werken en door te voeren. Een transparante communicatie en een aantal efficiënt werkende overlegstructuren schragen de besluitvorming. Het afsprakenplan, de regelmatige briefings of mailings en de organisatie van de personeels- en werkgroepvergaderingen zijn daar voorbeelden van.
- Kwaliteitszorg** Een sterk reflecterend team kenmerkt de school. Het zorgteam is zich bewust van het belang van interne kwaliteitszorg. Het draagt dit ook over aan het team onder meer door een kritische houding te stimuleren. De wijze waarop het team de werkpunten uit de vorige doorlichting aanpakte, illustreert de doeltreffendheid. Werkpunten zoals de gezamenlijke doelgerichtheid en communicatie zijn nu een sterk punt van de school. Met de schoolvisie als referentiekader bepaalt het team prioriteiten. Momenteel bewaakt het beleidsniveau op vraag van het voltallig team de draagkracht en de haalbaarheid. De jaaracties vloeien voort uit de jaarlijkse eindevaluatie SES-beleid, de

tevredenheidsbevragingen van ouders en leerkrachten en ook uit externe verwachtingen. Een doordacht implementatietraject zet in op scholing, ondersteuning en opvolging wat leidt tot almaar beter onderwijs. Om een uitspraak te doen over de kwaliteit van het kleuteronderwijs, is het nog geen gewoonte om de resultaten van de leerlingen bij aanvang van het eerste leerjaar te inventariseren op langere termijn, deze te analyseren en te interpreteren.

GOK- en zorgbeleid Voor het realiseren van een eigen en gedragen gelijke onderwijskansenbeleid werkt het team volgens de aanpak die de overheid ook in de vorige beleidscycli oplegde. Vanuit een specifieke visie investeert het voltallige team daarin via concreet geformuleerde en realiseerbare doelstellingen. Het zorgteam volgt de acties consequent op en stuurt bij voor zover nodig. De betrokkenheid van het team krijgt hierbij een centrale plaats. Omdat de kleuteronderwijzers de spilfiguur vormen in het GOK- en zorgbeleid investeert het zorgteam permanent in hun deskundigheidsbevordering via ondersteuning en vorming. Op het gebied van kleuterparticipatie neemt de school verschillende en effectieve initiatieven.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het kleuterteam besteedt groeiende aandacht aan het onderbouwen van leerinhouden vanuit leerplandoelen, wat leidt tot een doordachter en doelgerichter onderwijs.
- De verschillende domeinen van wiskundige initiatie kennen een evenwichtige benadering. De kleuteronderwijzers hebben gelijkgericht en consequent aandacht voor een krachtige leeromgeving.
- Het schoolteam investeert permanent in ontwikkelingsmateriaal dat niet alleen recent maar ook veelzijdig is om kleuters uit te dagen tot handelen, denken en verwoorden. De speel-o-theek toont een functionele werking.
- De kleuters krijgen ruime kansen om te exploreren, te onderzoeken, creatief en actief te zoeken naar het oplossen van problemen om zo competentier te worden in de wereld van natuur, techniek, mens, maatschappij, tijd en ruimte.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam heeft als gevolg van de onderwijsomslag naar ontwikkelingsgericht kleuteronderwijs een expliciete en gedragen visie op evalueren.
- Het beleidsteam legt bij de evoluerende onderwijsopvattingen de nadruk op deskundigheidsbevordering en benut hierbij de beschikbare interne expertise en de inbreng van externe deskundigen.
- Alle teamleden staan open voor vernieuwingen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het reflectieve vermogen en verantwoordelijkheidsbesef van het team en de doordachte, participatief geïnspireerde aansturing zorgen voor een grote gezamenlijke doelgerichtheid.
- De directeur stelt vanuit een sterk empathisch vermogen verwachtingen en gaat een parcours, soms op maat van de kleuteronderwijzer.
- Het schoolteam werkte in haar opvoedingsproject op een voorbeeldige wijze een schoolspecifieke visie uit op goed kleuteronderwijs.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Voor wereldoriëntatie kunnen de kleuteronderwijzers afspraken maken over een doelgerichtere benadering en het functioneel bewaken van de volledigheid van het aanbod.
- Het schoolteam kan nog meer afspraken maken over plannings- en takenborden, getalbeelden, rekenbegrippen, kalenders, pictogrammen. Hierbij kan de functionele plaats die deze kaders krijgen in de klasaankleding meer aandacht krijgen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam kan de interne professionaliteit nog meer benutten in de lopende en toekomstige prioriteiten, wat kadert in het groeiende talentgerichte leiderschap.
- De kleuteronderwijzers kunnen de observaties nog beter en gradueel afstemmen op relevante doelen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De kleuterschool kan de samenwerking met de lagere school versterken ten behoeve van een effectievere schoolwerking.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **20-04-2018** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "gunstig advies".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het kleuteronderwijs.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Ann SCHELFHOUT de inspecteur-verslaggever	Carine WELTERS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	